Fıkra (Köşe Yazısı)

Cevap Anahtarı · Kısa Çözümler

KOLAY Isınma Soruları (1–10)

1. **D – Y – D – D**
   Fıkra kısa bir yazıdır; konu fazla ayrıntıya girmeden ele alınır.

2. **E) Kurmaca kişiler ve olay örgüsü üzerine kurulması**
   Fıkra kurmaca değildir; bir düşünceyi aktaran öğretici bir yazıdır.

3. **A) Mahalledeki parkın otoparka dönüştürülmesi**
   Metnin ilk cümlesi konuyu verir.

4. **a) köşe b) güncel c) eleştirel d) yalın**
   Fıkra bu yüzden köşe yazısı olarak da adlandırılır.

5. **C) Ekmek israfı ve tutumluluk alışkanlığının unutulması**
   Son cümle eleştirinin odağını açıkça verir.

6. **Örnek: 1) Köşe yazısı: Gazetede bir yazarın trafik sorunu hakkındaki görüşlerini anlattığı yazı. 2) Kısa, güldürücü anlatı: Nasreddin Hoca'nın "Kazan doğurdu" fıkrası.**
   Köşe yazısı anlamındaki fıkra fikir yazısıdır; halk fıkrası ise mizahi bir anlatıdır.

7. **B) Kaldırımlar Kimin İçin?**
   Güncel bir şehir sorununa eleştirel bir soru yönelten başlık köşe yazısına uygundur.

8. **D) Ahmet Rasim**
   Şehir Mektupları, Ahmet Rasim'in fıkralarından oluşur.

9. **Yeni açılan alışveriş merkezine gösterilen yoğun ilgi ile eski kütüphanenin ziyaretçi azlığı yüzünden saatlerini kısaltması**
   Karşılaştırma, yazarın eleştirisini çarpıcı hâle getirir.

10. **A) Toplumun ilgi ve önceliklerini sorgulatmak**
    "Hangi kapıların önünde sıraya girdiğimizi yeniden düşünmek" okuru sorgulamaya çağırır.

ORTA Pekiştirme Soruları (11–20)

11 **D) I ve II**

Belediyenin gerekçesi ("Haklı olabilir") karşı görüştür (I); "Çocuklarımız nerede koşacak?" sorusu düşündürür (II). Sayısal veri yoktur (III yanlış).

12 **B) Mecazlı bir ifadeyle etkili bir sonuç cümlesi kurmaya**

"Geleceğini de otoparka çekmiş" mecazlı bir ifadedir ve yazının çarpıcı sonucunu oluşturur.

13 **E) Bence bu yasak, sorunu çözmek yerine yeni sorunlar doğuracak.**

"Bence … doğuracak" kişisel bir yargıdır; diğerleri doğrulanabilir bilgilerdir.

14 **A) Her ikisinde de yazılı dilin kullanılması**

Yazılı dil kullanılması bir fark değil, ortak özelliktir.

15 **Örnek: Gündelik hayattan bir olay (fırın önündeki teyze) örnek verilmiştir. / Geçmiş ile bugün karşılaştırılmıştır (büyüklerimizin sofrası – bugünkü israf).**

Örnekleme ve karşılaştırma fıkralarda sık kullanılan düşünceyi geliştirme yollarıdır.

16 **D – Y – D – Y**

Fıkra kurmaca değildir; bir düşünceyi aktaran öğretici bir yazıdır.

17 **C) Bir yazarın hayal ürünü bir ejderha ülkesinde geçen macera öyküsü**

Hayal ürünü bir macera kurmaca bir anlatıdır; köşe yazısı güncel bir toplumsal konuyu ele alır.

18 **D) Bayat Ekmeğin Hatırı**

Metin, ekmek israfını ve tutumluluğun unutulmasını ele alır; başlık bu konuya gönderme yapmalıdır.

19 **E) Birikimli ve deneyimli olması**

Zaman sıkıntısına karşı yazarın birikimi ve ustalığı belirleyici olur.

20 **Örnek: Giriş: "Okulumuzun bahçesindeki çeşme aylardır bozuk; her teneffüs önünde uzun bir kuyruk oluşuyor." Sonuç: "Bir çeşmeyi onarmak zor değil; zor olan, küçük sorunları görmezden gelme alışkanlığımızı onarmak."**

Giriş, güncel sorunu tanıtmalı; sonuç, yazarın görüşünü etkili bir cümleyle toparlamalıdır.

ZOR Düşünme Soruları (21–30)

21 **B) Köşe yazısı, okuru yönlendirmekten çok düşünmeye yöneltmelidir.**

"Asıl görevi okuru bir tarafa çekmek değil, düşünmesine yardım etmek" ana düşüncedir.

22 **C) Yazar, kütüphanenin kapatılmasını istemektedir.**
Yazar kütüphaneye ilginin azlığından üzüntü duyar; kapatılmasını istemez.

23 **D) I ve II**
Güncel ve geniş kesimi ilgilendiren konu (I) ve çarpıcı örnek (II) uygundur; fıkra kısa olmalı, ayrıntıya boğulmamalıdır (III).

24 **A) 1. metin edebî (kurmaca), 2. metin öğretici (fikir yazısı) niteliktedir.**
1. metin bir kişinin duygularını anlatan kurmaca bir anlatıdır; 2. metin güncel bir kararı eleştiren bir köşe yazısıdır.

25 **E) Yazının yazıldığı dönemin gündelik hayatına ve gündemine**
Fıkralar güncel konuları işlediği için yazıldıkları dönemin tanığıdır.

26 **C) Karşı görüşü tümüyle reddetmeden kendi kaygısını öne çıkarmıştır.**
"Haklı olabilir" diyerek karşı görüşü kabul eder, ardından çocuklarla ilgili kaygısını dile getirir.

27 **Örnek: Kütüphaneci Nevin Hanım, alışveriş merkezinin açıldığı gün okuma salonunda tek başına oturuyordu. Dışarıdan gelen müzik sesleri camları titretiyordu. Kapının zili çaldığında başını kaldırdı; içeri, elinde eski bir kitap tutan küçük bir çocuk girdi.**
Kurmaca metinde kişi, zaman, mekân ve olay bulunmalı; yazarın doğrudan görüş bildirmesi yerine olay anlatılmalıdır.

28 **B) Bu yüzden köşe yazarı, kullandığı bilgileri farklı kaynaklardan doğrulamalıdır.**
Yanlış bilginin güveni sarsması düşüncesi, bilgilerin doğrulanması gerektiği sonucuna bağlanır.

29 **E) Alaycı bir mizahla sorunun asıl çözülmediğini vurgulamak**
"Nihayet bir çözüm buldu … levhanın gölgesinde ıslanıyoruz" ifadeleri ironiyle eleştiri yapar.

30 **D) Gazetenin ikinci sayfasındaki fıkrasında yazar, şehrin çöp sorununu eleştirmişti.**
Gazetede yayımlanan, bir sorunu eleştiren yazı köşe yazısı anlamındaki fıkradır.